

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 90.

Warszawa, dnia 14 (26) kwietnia. Poniedziałek.

1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop.
10; miesięcznie kop. 70. Za odnośnienie do domu dopłaca się
miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesar-
stwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i wiadomości wszelkiego rodzaju przyjmuje Re-
dakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego
miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Darłowiczowskiej w drukarni
pod Numerem 619.

Warszawa, dnia 26 kwietnia.

Odkrycia dyplomatyczne, odnoszące się do wypadków 1866 roku, zamieszczone w czwartym tomie dzieła austriackiego sztabu jeneralnego o tej wojnie, a powtórzone w streszczeniu przez „Neue freie Presse” są dziś najciekawszym, jeżeli nie jedynym przedmiotem zajęcia prasy niemieckiej. Odkrycia te w zupełności na to zasługują, gdyż podają bardzo ciekawe szczegóły w ówczesnych układach dyplomatycznych. Obok znanej nam już noty hr. Bismarcka do hr. Goltza wyświecającej właściwe dążności polityki pruskiej, oraz stosunek jej do Francji, dają one nam poznać nieuzasadnione pretensje Bawaryi, żądającej ustępstwa terytorjalnego od Austrii. W dziele austriackiego sztabu jeneralnego ówczesne postępowanie Bawaryi tak bezwzględne znajduje potępienie, iż niepodobna przypuścić aby stosunki dzisiejsze między Wiedniem a Monachium mogły być dobrymi. W ogóle rozprawy w przedmiocie wypadków 1866 r. wykazują nam dowodnie, jak wielka do tej chwili nienawiść rozdziela strony interesowane. Bawaryi rząd austriacki nie darował jeszcze jej dwuznacznego postępowania, będącego wyłącznie powodem nieomyślnego obrotu wojny w Niemczech południowych. O jakimkolwiek zaś zbliżeniu między Austrią a Prusami w dzisiejszym położeniu rzeczy nie może być mowy; pisma pruskie oświadczają to bez ogródki.

Ciekawymi są także między innymi objaśnienia austriackiego dzieła, odnoszące się do stanowiska Saksonii. Podczas przedwstępnych układów nikolsburgskich, Austrija występując stanowczo w obronie wiernej swej aliantki, obstawała za utrzymanie zupełnej jej niezależności politycznej, proponując między innymi, ażeby Saksonii służyło prawo przyłączenia się do związku południowo-niemieckiego. Starania te rozbiły się, jak utrzymuje dzieło sztabu austriackiego, o niezłomny opór Prus. Chciały one pierwsi wcielić Saksonię tak samo jak Hannover i Hesyę, następnie oderwać przynajmniej obwody budyziński i lipski. Gdy jednak ani jedno ani drugie przeprowadzić nie mogły w obec stanowczej opozycji Austrii i Francji, żądały przyłączenia Saksonii do związku północno-niemieckiego, na co w końcu zgodzono się, nie chcąc by o ten punkt rozbiło się dzieło

pokoju. Co się tyczy zwrotu kosztów wojennych przytoczyć w końcu należy fakt dotąd również nieznan, że Prusy upierały się o sumę 50 mil. tal. i dopiero w skutek energicznych przedstawień Francji zredukowały ją na 20 mil. tal.

Sprostowanie noty przez „Nordd. All. Ztg” i jej objaśnienia ówczesnego stanu rzeczy nie zdołały, jak się zdaje, zmniejszyć doniosłości odkryć dyplomatycznych austriackich. Prasa pruska półurzędowa i zachowawcza, nie mogąc prawdziwie zaprzeczyć, usiłuje dowieść, że rząd pruski miał wszelkie prawa postąpienia tak jak postąpił. „Gazeta Krzyżowa” jednak nie może zataić zadziwienia, że rząd austriacki wywołał tak drażliwe rozprawy w chwili gdy nie jest z Prusami w stanie wojennym i że nie cofnął się przed ogłoszeniem dokumentów, w których posiadanie dostać się mógł li tylko sposobem nierzetelnym. Zdziwienie organu berlińskiego zdaje się być istotnie uzasadnionem. Jeżeli bowiem sytuacja polityczna rzeczywiście jest tak pokojową jak utrzymują i jak się chwilowo przedstawia, to wywołanie polemiki w wysokim stopniu drażliwej, jest nie na czasie, gdyż zostaje w sprzeczności z tą pokojową sytuacją. W każdym razie cała ta sprawa nie świadczy bynajmniej o pojedynczych usposobieniach Austrii względem Prus, podając zarazem w wątpliwość długotrwałość obecnego pokojowego kierunku w polityce mocarstw. Zasługuje przytem na uwagę, że prasa półurzędowa francuska podziela zapatrywanie austriackie na politykę Prus 1866 r. „Constitutionnel” powtórzywszy notę pruską w Nikolsburgu, stosownie do sprostowania „Nordd. All. Ztg” powiada: Treść autentyczna nie zmienia zapatrywania naszego. Bardziej niż kiedy pozostaje faktem, iż gabinet pruski w 1866 roku nad reformę związku niemieckiego postawił terytorjalne zwiększenie Prus. „Nat. Ztg” w odpowiedzi na insynuacje austriackie zapowiada ogłoszenie ze strony Prus nieznanych dotąd dokumentów, które usuną ostatnią zasłonę okrywającą wypadki 1866 roku. Uskutecznienie tej groźby byłoby nader ciekawem a może wielce pouczającym, prasa austriacka wszakże nie zdaje się żadnych pod tym względem żywić obaw.

Pogłoska o podróży cesarza austriackiego do Konstantynopola.

SKALA PRZEDSIĘBIERSTW naszych gospodarzy wiejskich.

Dla czego rolnictwo nasze wciąż, a coraz bardziej upada? Różni różnie o tem sądzą. Nie wchodzę w inne szczegóły naszego żywota, ale co się tyczy rzeczy gospodarskich, czy się zgodzić można, aby nasze głowy, o tyle tylko, o ile kapelusze miejskie od siebie się różniły? Co do mnie, nigdy na to się nie zgodzę, albowiem taka różnaitość w zdaniach, opiniach i sądach w sprawach rzeczonych widzieć się daje, jaką nie tylko Niemcy, ale i nikt inny się nie poszczyci. W Niemczech np. gdyby matka Liebiga na świat go nie wydała, dotąd nauką Thära by się tam niezmiennie posługiwano. U nas wcale inaczej; pod względem rzeczonym nawet i dwóch opinii nigdy nie mieliśmy, albowiem zawsze prawie tyle ich było, ile wymownych ludzi kraj posiadał.

P. J. N. Kurowski mniemał, że tylko system płodozmienny rolnictwo nasze (nb. bezpieczeństwa) zbawić może. Nie zbyt dawno p. Zdzitowiecki oświadczał, że nasze rolnictwo dotąd z upadku się nie podniesie, aż się wszyscy rolnicy przynajmniej chemii najdokładniej nie nauczą. Słyszeliśmy i takie głosy, że gospodarze

nasi wprost przez pogardę ku buchalterii podwójnej gubią swe mienie, że w przejadźdkach naszych pań i panów do wód zagranicznych i kąpiel morskich główną przyczynę upadku rolnictwa widzieć należy. Pewnego razu, pewna osoba publicznie pp. praktykantów oskarżała, iż ci, li tylko grywając w preferansa i jeżdżąc do panien w sąsiedztwo, całą przyszłość naszego rolnictwa zabijają. A komuż nie znane są skargi o brak kapitałów, robotnika i t. d. i t. d.? Słowem, w dziedzinie dumań najrozleglejsza swoboda u nas panuje, a w czynie bodaj czy nie jeszcze większa? *Każdy gospodarz sobie jak chce, ale za to w zysku mianowicie na co go nie chce.*

W dwóch tylko słowach: gospodarstwo wiejskie—wyrażamy pojęcie o najdłuższym szeregu fabryk obok siebie będących, z których jedno, chociaż nie dymem z wysokich kominów o sobie świadczą, nie mniej jednak są fabrykami: pszenicy, żyta, grochu, kartofli, buraków, lnu, rzepaku, siana, słomy i t. d. Po nad temi wznoszą się, lub upadają fabryki mięsa, mleka, masła, serów, wełny, skór surowych, wódki, piwa, oleju, cukru etc. etc.

Zapytajmy któregobądź fabrykanta, np. zapalek, lub czekolady parowej, czy skala, na którą on fabrykę swą urządził, ma jakie dla niego znaczenie, czy ta jest dowolną, czy z konieczności do pewnej miarki zastosowaną.

Bądźmy pewni, iż on mniej więcej w następujący sposób odpowie: Bez obliczeń tylko awanturzyć się można, lecz spekulować niepo-

którą powtórzyliśmy w tych dniach, według najświeższych doniesień z Wiednia ma być zupełnie bezzasadną.

Wiadomości z Mediolanu nie przestają być niepokojącymi. Rząd zdaje się jeszcze obawiać wybuchu niespokojności, gdyż stosownie do telegramu z d. 23 t. m. w dniu tym załoga była skonsygnowana. Przedsiębrano równocześnie paszukiwania w koszarach, co wskazuje, że zachodzić muszą obawy, co do udziału wojska w spisku. Odnosnie zaś do odkrycia w d. 18 t. m. bomb Orsiniego i dokumentów kompromitujących, donoszą, że przy tej sposobności między innymi osobami aresztowany został Anglik nazwiska Nathan, uchodzący za przyjaciela Mazziniego. Liczne patrole wojskowe w nadmienionym dniu przechodziły ulice miasta, ludność jednak zachowywała się zupełnie spokojnie. Z tem wszystkim nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że wielu miejscowych sprawozdawców do pism zagranicznych wieści o spisku, a ewentualnie doniosłość jego, uważają za zbyt przesadzone.

We Francji opinia publiczna zajmuje się wyłącznie przygotowaniami do wyborów, do których rząd w swoich widokach bardzo starannie przygotowuje umysły. Oświadczenia pokojowe, zamierzone zniesienie ksiązek robotniczych, pensje dla weteranów, wszystko to zmierza do zyskania dla siebie głosów wyborców. To też nie ulega wątpliwości, że wybory po największej części wypadną w duchu rządowym, lubo z drugiej strony i opozycja także silniej niż dotąd reprezentowaną być może w przyszłym ciele prawodawczym.

Peszt, 24 kwietnia. Uroczyste otwarcie sejmku przez króla odbyło się dziś. Mowa tronowa kładzie nacisk na trudne zadania, jakie sejm obecny rozwiązać ma pod względem reform wewnętrznych. Najważniejszą ręką losu narodów zasadza się na sposobie wewnętrznego rozwoju, uwarunkowanego przez reformy. Cała siła narodu zwrócić się powinna ku wielkiemu dziełu przekształcenia wewnętrznego. Moralna i materialna strona narodu w ten sposób rozwinięta być powinna ażeby Węgry postawione były w możności godnego wypełnienia miejsca w kole państw. Mowa tronowa kończy temi słowy: Przyjacielskie stosunki nasze do mocarstw zagranicznych spodziewać się pozwalają, że pokój, potrzebny do przeprowadzenia reform naruszony nie będzie.

Iranyi postawił w izbie poselskiej wniosek, aby Kossuth zaproszony został do wzięcia udziału w naradach sejmowych. Krańcowa lewica zamierza postawić ministeryum w stanie oskarżenia z powodu wpływu przezeń wywieranego na wybory. Klapka przeznaczony jest na ministra obrony kraju.

Wiedeń, 24 kwietnia. W izbie niższej rady państwa toczyły się rozprawy nad ustawą o szkołach ludowych. Grocholski oświadczył w imieniu Polaków, Toman w imieniu Słowienców, a Giovanelli w imieniu Tyrolczyków, że się wstrzymają od głosowania nad tą ustawą, poczem Polacy, Słowienicy i Tyrolczycy opuścili salę obrad. Reszta rady państwa obradowała nad ustawą i przyjęła ją większością 111 głosów przeciwko 4.

Paryż, 24 kwietnia. Dzienniki półrządowe zaprzeczają pogłosce, jakoby cesarz i cesarzowa byli na obiedzie u królowej Izabeli. Dwór podczas wyborów bawić będzie podobno w Fontainebleau. Se-

dobna. Wszelką spekulację powinien poprzedzać rachunek najściślejszy, ostatecznym wyrazem tego rachunku jest—skala. Właściwa skala, przy umiejętnym prowadzeniu przedsiębiorstwa wzbogaca; niewłaściwa, w każdym razie rujnuje; a przeto skala, w żadnym razie dowolną być nie może. Jest to zasada, z którą jeśli się kto rozmija, wcześniej lub później, mienie swe utracić musi.

Jakoż i rzeczywiście widzimy, że przemysłowcy miejscy zwykle z najściślejszym rachunkiem do każdego przedsiębiorstwa przystępują; a nadewszystko skalę przedsiębiorstw swych do najwłaściwszych rozmiarów zastosować usiłują; albowiem każdy tu rozumie, iż wszelkie przedsiębiorstwo nad skalę prowadzone długo utrzymać się nie potrafi. Zastosowując się nie do chęci zysków, a tylko do możliwości tych: czyli miarkując chęci swe do zasobów w ręku będących, a nie do upstrzonych, wymarzonych,—ci ludzie jeszcze nie zawsze zyskują, gdyż odnieprzejaznych nieprzewidzianych wypadków, zawsze i wszędzie nadarzać się mogących, nikt nigdy zupełnie uchronić się nie jest w stanie.

Przezorny przemysłowiec w ten sposób się urządza, aby i w razie przydłuższych niepowodzeń środki jego się nie wyczerpały; roztropność więc raczej niższej niż wyższej skali trzymać się tu doradza.

nat obradował nad projektem prawa dotyczącym „Trocadero.” Senator Maupas powstawał na stanowisko ministra stanu Rouher. Po odpowiedzi ministra ustawa przyjęta została.

Kopenhaga, 24 kwietnia. Wzmiankując o powrocie z Ameryki jen. Raaslöf, „Dagbladet” wyraża nadzieje, że sprzedaż wysp duńskich przyjdzie do skutku.

(Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Liverpool, 22 kwietnia. (Baweina, sprawozdanie tygodniowe). Obrót tygodniowy 50,030 bel, z tych amerykańskiej 22,210 bel, na spekulację 3,900 bel, na wywóz 8,160 bel, na handel 37,970 bel. Wywóz rzeczywisty 5,418 bel, przywóz tygodniowy 91,372 bel, zapasy 362,981 bel.

London, 23 kwietnia. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: pszenicy 24,500, jęczmienia 7,220, owsa 30,540 kwarterów.

W pszenicy zupełnie bez ożywienia, tendencja ku obniżeniu, zbyć można tylko po niższych cenach. W owsie bardzo spokojnie: powietrze ciepłe i wilgotne.

Manchester, 23 kwietnia. (Przędza, notowania na $\mathcal{H}$). Water 30 (Clayton) 16½, Mule 30, dobry średni gatunek 13, Water 30, najlepszej tkaniny 16½ p., Mayol 40 14¼ p., Mule 40, lepszy gatunek niż Taylor 16¾ p. (Materje, notowania na sztuki); 8½ $\mathcal{H}$ Shirting prima Calvert 132 p., zwyczajne dobre Makes 123 p. Interes w końcu lepszy, przy obniżonych cenach.

Petersburg, 23 kwietnia (Produkta). Łój żółty świeczny w miejscu 53; z dostawą w sierpniu 51½. Żyto z dostawą w maju 8¼. Owies z dostawą w maju 5½. Konopie w miejscu 39. Olej konopny w miejscu 3.85; z dostawą w czerwcu 3.85.

Szczecin, 24 kwietnia. (Targ zbożowy). Pszenica w miejscu 57—66; z dostawą na wiosnę 64¾, w maju i czerwcu 64¾, w czerwcu i lipcu 65. Żyto w miejscu 50—50½; z dostawą na wiosnę 50¾, w maju i czerwcu 49½, w czerwcu i lipcu 49½.

Hamburg, 24 kwietnia. (Targ zbożowy). W pszenicy i życie w miejscu interes bardzo słaby. W pszenicy na dostawę spokojnie; również w życie. Pszenica z dostawą w kwietniu za 5,400 $\mathcal{H}$ 107½, w kwietniu i maju 107½, w lipcu i sierpniu 110. Żyto z dostawą w kwietniu za 5000 $\mathcal{H}$ 88, w kwietniu i maju 88, w lipcu i sierpniu 81. Owies bez pokupu. Okowita bez obrotu; z dostawą w kwietniu i maju 21½, w sierpniu i we wrześniu 22½. W kawie spokojnie. Cynk bez ożywienia. Olej skalny mocno się trzyma, w miejscu 15¼; z dostawą w kwietniu 14½, w lipcu i grudniu 16¾.

Amsterdam, 24 kwietnia. (Targ zbożowy). W życie w miejscu spokojnie; z dostawą w maju 192, w październiku 181.

Antwerpia, 24 kwietnia. (Targ zbożowy). Ceny pszenicy i żyta niezmienione. (Olej skalny), rafinowany typowo-biały w miejscu 53; z dostawą we wrześniu 57½; brak kupujących; interes spokojniejszy.

Brema, 24 kwietnia. (Olej skalny). Standart white w miejscu, 6¼ tal. w zlocie. Interes słaby.

Liverpool, 24 kwietnia. (Baweina). Obrót 8.000 bel. Ceny niezmienione.

Jeśli tedy w każdym pojedynczym przedsiębiorstwie zaniedbywanie właściwej skali ruiną zagraża, o ileż więc bardziej dbać o nią należy tam, gdzie się mnóstwo najrozmaitszych przedsiębiorstw grupuje; jedno na drugim piętrując, nawzajem sobie pomaga lub szkodzi? A taką właśnie najbardziej skomplikowaną spekulacją jest wszelkie gospodarstwo wiejskie. Niewłaściwa skala tu, którejbydz z pojedynczych gałęzi na szwank naraża nie tylko tę jedną częśćkę ale i całość gospodarstwa.

Zysk czysty w jednej połowie przedsiębiorstw otrzymany może niewystarczać na pokrycie strat poniesionych w drugiej. Urodzaje z pewnej części pól i łąk na nic się nie zdadzą, jeśli z reszty tych liche tylko plony pozbierać wypadnie. Zyski od tłustych krów i wołów znikną z przed oczu, jeśli tuż obok reszta chudej trzody powyżdycha. Piękny urodzaj rzepaku żadnej pociechy nie sprawi, jeśli zginą kartofle, a wieleż to podobnych innych przykładów możnaby tu wliczać?—Bez końca!..

(D. c. n.)

Middling Orleans $12\frac{1}{2}$, middling amerykańska 12, fair Dhollerah $10\frac{1}{4}$, middling fair Dhollerach 10, good middling Dhollerah $9\frac{3}{4}$, fair Bengal $8\frac{3}{4}$, new fair Oomra $10\frac{3}{4}$, good fair Oomra —, Pernam $12\frac{3}{4}$, Smyrna $10\frac{3}{4}$, Egiptia 13, Oomra w drodze będący —.

(W. T. B., T. B. f. N. D).

Korrespondencye Gazety Handlowej.

Gdańsk, 24 kwietnia. Wiatr południowo-wschodni, pogoda ciepła i sucha.

Tendencya targów zbożowych zagranicznych jest niezmienną. Takowe pozostają bez życia a ceny jeszcze ciągle dalszemu niżeniu ulegają.

Na naszym targu pszenica jest zupełnie zaniedbaną i aby tylko sprzedać, zmuszeni byli właściciele takowej, w przeciągu tego tygodnia, cenę o pełne fl. 15 na łascie zniżyć; pomimo tego, sprzedano tylko około 450 łasztów.

Za piękną, białą pszenicę płacono od 480—500 guldenów, za szklistą 470—480 guldenów, za pstrą 450—470 guldenów.

Zyto również zaniedbane i o fl. 5 na łascie niżej płacone.

Groch także o całkowite 5 guldenów zniżony.

Jęczmień niezmienił się w cenie.

B. Toeplitz et Comp.

Sprawozdanie tygodniowe giełdy warszawskiej.

W tygodniu upłynionym alarmiści polityczni o tyle większy na postawę giełd europejskich wywarli wpływ, że skutkiem ciągłego i w różny sposób powtarzanych wiadomości niepokojących czynności giełdowe wszędzie znacznie ograniczono. Nie wynika z tego ażeby się stan handlowy i finansowy w rzeczywistości wkrótce niespodziewanych obawiał ewentualności politycznych, ale przezorność nakazuje mieć się na wszelki wypadek na baczności i wystrzegać się przedsięwzięć długotrwałych lub hazardowych. Z tego więc wyradza się ospałość i odwłoka w interesach, za które jeżeli długo potrwać, w ślad nastąpić musi stagnacya ogólna.

W świecie przemysłowym po jarmarkach wiosennych zwykle następuje znaczne ożywienie w rękodzielniach i fabrykach wszelkiego rodzaju, raporta w obecnej porze z okolic przemysłowych nadchodzące przeciwnie skarżą się powszechnie na brak należytego ożywienia, donosząc o zmniejszeniu raczej, aniżeli o powiększeniu liczby godzin pracy fabrycznej poświęconych, co w niejednym miejscu do niezadowolenia ludności roboczej i do objawów niechęci swoich się przyczyniło.

Poszukiwanie złota i srebra na targu londyńskim na rachunek stałego ładu Europy i kolonii wschodnio-indyjskich i znaczny odpływ tych kruszców szlachetnych przez kilka tygodni ostatnich z rzędu, zaniepokoiły przezornych dyrektorów banku angielskiego tak, iż utrzymaniem podwyższonej stopy eskonty bankowej sądzili utrudnić nabycie i odpływ tych kruszców. Obfitość jednakże kapitałów prywatnych wnet zastąpiła kapitały bankowe, jak tylko stopa podwyższonego eskonta zapewniła im korzystniejszy obrót; z drugiej zaś strony napływ świeżego złota z Ameryki i Australii do Londynu, zrównoważył prawie ubytek poprzedni, wykazując zarazem zbyteczność nadmiernej przezorności, zwłaszcza, że się w rezultacie pokazało, iż rezerwy kruszczowe banku londyńskiego bardzo mało co się zmieniły.

Kursa papierów publicznych na giełdach Londynu i Paryża bardzo małym uległy tylko zmianom, nowe pożyczki i emisje papierów różnorodnych z niejednakim powodzeniem cisnęły się do konkurencji z dawniejszemi, a jako najznakomitsze z pomiędzy nich wymienić należy pożyczkę hiszpańską i obligacye ruskie kolei nikolajowskiej, których wystawienie na targu londyńskim, paryżkim i amsterdamskim, z ominięciem Petersburga, równie się znowu znacznie przyczyniło do większego obniżenia tutejszej waluty i gatunkowych wartości, jak przed kilkoma tygodniami raptowna i nadmierna spekulacya petersburskich graczy giełdowych na pożyczkę premiovą.

Giełda wiedeńska silnie zajęta jest własnymi kłopotami i staraniem utrzymania choć pozornych kursów wielkiej liczby nowych akcji, niedawno dopiero na świeże przedsięwzięcia bankowe w świat wypuszczonych; usiłowania te nie omieszkały spowodować znowu większe fluktuacye kursowe przy zbyciu dawniejszych papierów austriackich mnożąc zarazem obawy przed koniecznym wynikiem kryzy giełdowej.

Giełda berlińska, bez której pośrednictwa żadne operacye finansowe z Rosyi wychodzące odbyć się nie mogą, z zwykłą sobie skrzętnością czepiła się pośrednio nowej emisji obligacyi kolei nikolajo-

wskiej, eksploatując nasze papiery wartościowe w wielkiej liczbie na niej obiegające, zwłaszcza że kapitaliści ruscy, mianowicie petersburscy i moskiewscy, z przyczyny braku własnych remes zagranicznych, zmuszeni są wykonanie operacyi swych co do wzięcia udziału w podpisach na nowe obligacye, pośrednictwem bankierów berlińskich polecić. Skutki tej czynności dla nas niekorzystnej z końcem tygodnia ubiegłego objawiły się przez obniżenie na giełdzie berlińskiej kursów naszych biletów bankowych i weksli warszawskich o $\frac{1}{4}$ %, weksli petersburskich o $1\frac{1}{2}$ %, listów zastawnych o $1\frac{5}{8}$ %, listów likwidacyjnych o $\frac{3}{8}$ %, obligów skarbu o $\frac{3}{8}$ %, a pożyczki premioviej o $2\frac{1}{2}$, 2 $\frac{3}{8}$.

Przy nadzwyczaj wysokich kursach remes zagranicznych w Petersburgu i Rydze, a raczej przy zupełnym prawie ich braku, a obok tego przy szczupłej tylko liczbie trasowań własnych, z nielicznych interesów wywozowych pochodzących, giełda nasza zmuszoną była podwyższyć u siebie stopniowo codziennie aż do zagranicznych, które w końcu tygodnia w porównaniu z tygodniem poprzednim podniosło się na weksle pruskie o $1\frac{5}{8}$, $1\frac{3}{4}$ % (z $124, 123\frac{7}{8}$ na $125\frac{5}{8}$, $125\frac{3}{8}$), na londyńskie o $2-2\frac{1}{2}$ %, na paryżskie o $1\frac{3}{8}$, $1\frac{1}{2}$ % a na wiedeńskie o $1\frac{1}{4}$ %.

Obroty w wekslach były bardzo ograniczone, gdyż każdy kupno nie zbyt naglących zapotrzebowań swoich, woli odłożyć na czas późniejszy; będąc tego przekonania, że dzisiejsza wysokość aży zagranicznego jest tylko przechodząca, a ustąpi wkrótce jakimkolwiek obniżeniu, jak tylko pierwsze wpłaty na nowo emitowane obligi kolei nikolajowskiej będą zaspokojone. Gdyby Petersburg bezpośrednio w emisji tych obligacyi był mógł brać udział przez rozłożenie u tamiecznych bankierów pozwolenia do podpisów w walucie krajowej, znakomita suma dla publiczności handlowej byłaby się oszczędziła jaka w postaci nadpłaty za remesy zagraniczne i operacye bankierskie z kraju bezpowrotnie dziś wychodzi.

Ruch w papierach publicznych w tym tygodniu mało się różnił u nas od takiego ruchu tygodnia poprzedniego, a głównie tylko tem, że mniej poszukiwano listów zastawnych a więcej listów likwidacyjnych. Różnice kursowe tym też poszły śladem, wykazując w końcu obniżenie listów zastawnych seryi drugiej o $\frac{1}{2}$ % (z $85-24, 84-74$ na $84-83, 84-33$), a podwyższenie listów likwidacyjnych o $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ % (z $72-66, 72-15$ na $72-91, 72-66$). Listy zastawne pierwszej seryi jednakże wyszły przytem ręką obronną, gdyż się nie tylko na zesłotygodniowym kursie utrzymały, ale nawet o $\frac{1}{8}$ % się podwyższyły (z $87-57, 87-7$ na $87-66, 87-16$).

Obligów towarzystwa kredytowego mało tylko poszukiwano, kurs ich wszakże pozostał bez zmiany.

W pięcioprocentowych biletach banku cesarstwa i metalikach nie było obrotu, chociaż ostatnich codziennie poszukiwano; zbyt wysokie żądania za zjawione w końcu tygodnia metaliki miedzane nie doprowadziły do transakcyj.

Premioviej pożyczki więcej dostarczono w tym tygodniu jak poprzednio, kursa tego papieru u nas ściśle idą za skocznemi ich odmiannami na giełdach Berlina i Petersburga, co w końcu znowu obniżenie spowodować musiało, zwłaszcza że różnice paroprocentowe pomiędzy kursami ofiarujących a żądających przy tak nadmiernych cenach papieru nie mogą być pominięte.

Z akcyj kolei żelaznych wzięto mniejsze partie warszawsko-wiedeńskich i bydgoskich po kursach tygodnia poprzedniego; akcyj terespolskich i fabryczno-łódzkich zaś wcale nie wystawiono na sprzedaż.

Listów zastawnych ruskich i w tym tygodniu nie wiele sprzedano, chociaż kurs ich się o $\frac{1}{2}$ % poprawił.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Podług obliczenia z r. 1867 liczył Berlin 702,437 mieszkańców; trzy lata przedtem miał 632,739 a 6 lat przedtem miał 547,577. W ostatnich więc 6 latach powiększyła się ludność Berlina o 154,860 tj. o całą ludność takiego miasta jak Wrocław lub Drezno, a w przecięciu na każdy rok wypada (w tych 6 latach) przyrost ludności na 25,811 mieszkańców, tj. o takie miasto jak Brandenburg lub Stralsund. Tego wzrostu Berlina nie należy przypisywać przewyżce urodzonych nad zmarłymi, ale przewyżce przybyłych nad ubyłymi. Od r. 1710 do 1861 a więc przez lat 150 (mówi Dr. Engel) przewyżka urodzonych nad zmarłymi wynosi tylko 59,558, a przewyżka przybyłych nad ubyłymi 382,343 osób.

— Pewien młody geolog i astronom, Rudolf Falb w Gracu stara się dowieść, że trzęsienia ziemi i wybuchy wulkaniczne podlegają stałym prawom kosmicznym. Jeżeli teoria jego okaże się prawdziwą, można będzie wcześniej wiedzieć o trzęsieniach ziemi, i stracą one w krajach zwrotnikowych choć część groźności. Na dzień 31 września r. b. przepowiada p. Falb straszną katastrofę.

KAPIELE W EMS;

Otwarcie z dniem 1 maja.

Wody w **Ems** należą do rzędu wód mineralnych mocnych alkaliczno-chlorowo-węglanych; są one bardzo skuteczne z tego względu, iż zawierają w rozpuszczeniu pierwiastek alkaliczny, który osłabia organizm i pierwiastek chlorowy, który go napowrót wzmacnia; zaś obfitość gazów czyni trawienie ich bardzo łatwym.

Kuracja w **Ems** z powodu wybornego urządzenia zakładu pod względem temperatury, może być prowadzoną z jednakowym skutkiem, tak na wiosnę jak i w lecie; zdarza się nawet ogromna ilość wypadków, gdzie miesiące umiarkowane sezonu daleko lepiej odpowiadają leczeniu wielu chorych.

Kurhaus, jego zamknięte zabudowania, obszerne galerye spacerowe, gdzie temperatura ciągle jest jednakową, hotele, łazienki, źródła gdzie się pije, pawilon do wdychania, piękna żelazna galerya i ozdobne bazy, nakoniec przepyszne salony kursalu, wszystko jest połączone dla wygody i przyjemności kąpiących się; jest to **ZAKŁAD** mogący sam przez się służyć za wzór dla innych.

Komunikacja szybka i dogodna ze wszystkimi krajami koleją żelazną Nassauską.

(Nr 186—1—6)

(286)

W owczarni zarodowej w dobrach Okęcie o pięć wiorst za rogatkami Jerozolimskimi, rozpoczęta została sprzedaż Tryków Merinos-Negretti, pochodzenia po matkach i trykach z owczarni w Hostitz w Morawii. Celem upowszechnienia w kraju tej rasy owiec, której obfitą wełnę z powodu cienkości i sprężystości, fabrykanci poszukują dla domieszania do australickiej. Bank Polski otworzył kredyt właścicielom nabywającym w owczarni zarodowej rasy Negretti w Okęcie, do wysokości 3 razy wziętego podatku gruntowego głównego, ze świadectwami naczelników powiatów tejsze treści jak na kupno machin. Obecnie jest także 300 macior zdolnych do chowu, z których 120 kotnych a 80 dwuletnich, o których wełnie póki nie zostaną ostrzyżone przekonac się można. (1841—3) (4701)

Do sprzedania lub wydzierżawienia

nowo założona fabryka wyrobów żelaznych w Kamionku, przy rogatce Grochowskiej, w której się znajduje: Lokomobilla 8-konna, kocioł parowy siły 20 koni, wraz z kompletnym urządzeniem, oraz z przynależnymi budynkami, gruntem pod bardzo korzystnymi warunkami.

Fabryka ta może być przydatną dla pp. tokarzy, nożowników, młyna parowego i t. p. przedsiębiorstwa.

Wiadomość w dystylarni **R. Neuding**, przy ulicy Dzikiej pod Nr 2244b.

(Nr 174—3—3)

(4424)

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Bruksella, 25 kwietnia. „Echo du Parlement” donosi pół-urzędownie: Układy między Francją a Belgią zamknięte zostały w Paryżu.

Neapol, 25 kwietnia. Król dziś wyjechał. Książę Neapolon przybył.

Kursa Giełdy Warszawskiej.

Monety i Banknoty.	z dnia 26		z 24	
	żąda.	placono	żąda.	placono
Półimperiał.....Rs.	—	—	—	—
Napoleonodor.....	—	—	—	—
Dukat ważny.....	—	—	—	—
Rubel srebrny.....	—	—	—	—
Talar pruski.....	—	113 1/2	—	—
Golden austriacki.....	—	62 1/2	—	—
Papiery publiczne.				
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	87.68	87.30	87.16	—
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	84.88	84.38	84.32	—
4% Listy likwidacyjne	73 6	72.73	72.66	—
Oblig. Towarz. Kre. Z. za 100 Rs.	99.50	99.17	99.17	—
Oblig. skarbowe rs. 100	—	—	—	—
czastkowe zfp. 500	—	—	—	—
Certyf. ban. A zfp. 300	—	—	—	—
„ B 200 op. kup.	—	—	—	—
„ ditto bez pro.	—	—	—	—
Akcyje kol. żel. W. W. 4%	72	71	—	—
3% oblig. W. W. 500 fr.	—	—	—	—
Akcyje kol. żel. W. B.	68.83	67.83	67.83	—
Akcyje Żeg. Pa. r. rs. 100	—	—	—	—
Bilety skarb. 100 rs.	—	—	—	—
Cert. kom. likw. 100 rs.	—	—	—	—
5% bil. Pań. 100 rs. op. kup.	89.33	—	—	—
4% metal. za sier.	101.50	101	101	—
ditto za luty	101.50	101.	100.75	—
5-ta pożyczka	85	84	—	—
6-ta	—	—	—	—
Akcyje wielkiej kompanii	—	—	—	—
kolet żel. za 125 rs.	—	—	—	—
4 1/2% obl. ditto 2000 f. 500	—	—	—	—
5% pożycz. ros. z r. 1864	167	166	—	—
„ z r. 1866	162	161	—	—
5% Listy zastawne rossyjskie	97.25	96.75	96.50	—
5% Akc. k. żel. W. Teres.	—	—	—	—
Oblig. ditto ditto	95.50	94.75	—	—
5% „ Fabr. Łódzkie	—	—	—	—
Weksle.				
Berlin 100 t. 2 m. (126 1/2 125 5/8)	113.55	113.25	112.95	—
ditto krótki (— 125 3/4)	—	113.17	112.80	—
Gdańsk ditto ditto (— 125 3/4)	—	113.17	—	—
Moskwa 100 rs. 1 mies.	—	—	—	—
Petersburg 100 rs. krótki	—	—	—	—
ditto 1 mies.	99.25	—	—	—
Wiedeń 150 fl. 2m. (104 103)	93.60	92.70	92.85	—
Hamburg 300 Bmk. ditto	—	—	—	—
Londyn 1 ft. st. 3 mies.	7.77 1/2	7.75	—	—
Paryż 300 fr. 2 mies.	93	92.10	92.25	—

Wartość kuponu: List. zast. 136 2/3 L. likw. 161 1/2. Obl. sk. 2 1/2. Poż. prem. 1 em. 143 1/2, 2 em. 58 3/8. Kursy walut zagranicznych dziś wyższe, obroty w wekslach średnie. Listy zast. listy likw. placono po kur. ost. Met. i Ob. D. Ż. T. po wyższym.

Kursa telegraficzne.

Kursa telegraficzne.		
(Ajenci Rudolfa Okręt)		
Berlin, dnia 24 kwietnia.		
	z d. 24	z d. 23
Bilety Banku Rossyjskiego dto	79	79 1/2
Wexle na Warszawę z tet. kr. dto	79	79 1/2
dto „ Petersburg 3 tyg. za 100rr.	87 3/4	87 1/8
dto „ „ 3 mies. dto	86 1/2	87
dto „ Londyn 3 mies. za 1 f. st.	6.23 3/4	—
dto „ Paryż 2 „ 300 fr.	81 1/4	—
dto „ Hamb. 2 „ za 300 Bmk.	150 1/2	—
dto „ Wiedeń 2 „ za 150 zlr.	81 3/4	81 5/8
Listy zastawne 4% „ za 90 rs.	66 7/8	66 7/8
Listy likwidacyjne	57 1/2	57 1/8
Obligacje skarbowe 4% „ dto	67 1/4	67 1/4
Koleje Rosyjskie po 125 rs. za 93 rs.	84 1/4	84
Akcyje Drogi Żel. Terespolskiej	—	—
Obligacje Drogi Żel. Terespolskiej	78 3/8	78 1/8
Akcyje Drogi Żel. Warsz.-Wied.	62	61 1/2
Akcyje Drogi Żel. Warsz.-Bydg.	—	60
1-sza pożyczka premiowa z r. 1864	135 5/8	135 1/2
2-ga „ „ z r. 1866	132 1/2	132
5% Pożyczka Stieglitza	—	—
5% Listy Zastawne Ruskie	—	—
Żyto na targu (za wispel z 2000	51 1/2	51 1/2
dto „ dostawę (fut. ros. w jesien	56 3/4	51 1/2
Dyskonto „ 4%	—	—
Wiedeń.		
Wexle na Londyn	123.40	123.80
„ „ Hamburg	90.90	91.20
„ „ Paryż	49.10	49.20
Pożyczka Narodowa	69.70	69.50
3-proc. Metaliki	61.40	61.40
Akcyje Banku Kredytowego	282.10	281.40
Dyskonto „ 4%	—	—
Paryż.		
Renta 3% „	71.30	71.10
Renta włoska	56.10	55.60
Akcyje Kredytu Ruchomego	255.	255.
Dyskonto „ 2 1/2%	—	—
Londyn.		
3% Papiery (Consols)	93 1/8	93
Dyskonto „ 4%	—	—

Wzrost wody na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 26 kwietnia stóp 4 cali 10. Pogoda.

Targi Warszawskie.

	Czet-wert		korzec	
	rs. i k.	rub. rs. i kop.	od—do	od—do
Pszenica od 240 — 250 funt	10 80	6 50	6 75 1/2	—
Żyto... od 230 — 210 „	7 56	4 50	4 72 1/2	—
Jęczmień 4 i 3-rzędowy	6 72	4 5	4 20	—
Owies	5 28	2 85	3 30	—
Gryka	—	—	—	—
Rzepak zimowy	—	—	—	—
Rzepak rapps zimowy	—	—	—	—
Sienie iniane	—	—	—	—
Groch polny	—	—	—	—
„ cukrowy	—	—	—	—
Kasza jaglana	—	—	—	—
„ jęczmieńna	—	—	—	—
„ gryczanna gruba	—	—	—	—
„ drobna	—	—	—	—
Maka par. pszenna 000 pud.	—	—	—	—
„ „ 000	—	—	—	—
„ „ I	—	—	—	—
„ „ II	—	—	—	—
„ żyt. pyt. N. 1 i 2	—	—	—	—
Farzyny: Kartofe	2 16	1 20	1 35	—
Buraki	—	—	—	—
Kapusta zwycz. pud.	—	—	—	—
Okrasa: Masło świeże funt	—	—	—	—
ditto sołone pud.	—	—	—	—
Olj rzepakowy pud	—	—	—	—
Olj lniany pud	—	—	—	—
Śledzie szkockie becзка	—	—	—	—
„ angielskie becзка	—	—	—	—
Siano pud	—	25	30	—
Słoma pud	—	22	25	—
Drzewo opał. twar. sąż. kub.	—	—	—	—
„ mięs. ditto	—	—	—	—
Dowozy:				
Osia, koleją i Wisłą.	—	—	—	—
Psz. 500, Żyta 800, Jęczm. 1500, Owies 1000 kor	—	—	—	—

Cena Okowity dnia 26 kwietnia. Wiadro od rs. 2 kop. 59 1/2 do rs. 2 kop. 65 1/2. Za garniec do rs. - kop. 84 1/2 do rs. - kop. 86 1/2.

Poczty odchodzące z Warszawy.
Codziennie:
Do Radomia o godz. 10 rano, omnibus; do Lublina o godz. 1 popoł. karetą; do Łomży o godz. 2 popoł. karetą; do Lublina o godz. 6 po poł., omnibus; do Sochaczewa o godz. 6 po poł., omnibus; do Radomia o godz. 8 minut 30 po poł., karetą. Oprócz tego wyprawiana zostaje:
We Wtorek. Do Radymina o godz. 6 po poł., karetka, do Zamostia o godz. 10 rano, wozowa; do Kowna, o godz. 6 po poł., wozowa.
(1) Pszenica wybor. wyższej wagi plac. rs. 7.20.